

Notat 2004–7

Melding om arsveksten 2003

Normal rsavlinger og registrerte avlinger

Ola Wågbo
Oddmund Hjukse



NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

| | |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| Tittel | Melding om årsveksten 2003. Normalårsavlinger og registrerte avlinger |
| Forfattere | Ola Wågbø, Oddmund Hjukse |
| Prosjekt | Melding om årsveksten (A231) |
| Utgiver | Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) |
| Utgiversted | Oslo |
| Utgivelsesår | 2003 |
| Antall sider | 16 |
| ISBN | 82-7077-562-2 |
| ISSN | 0805-9691 |

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskingene i jord- og skogbruk.
- Gir ut rapporter fra forskning og utredning. Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres over Landbruksdepartementets budsjett, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

NILFs rapport «Melding om årsveksten» har erstattet den tradisjonsrike «Landbruksdirektørens melding om årsveksten». I de siste årene har rapporten bare kommet en gang i året, basert på den informasjonen som har vært tilgjengelig umiddelbart etter vekstsesongens slutt. Landbruksdepartementet stod for utarbeidelsen av meldingen fram til 1996. Kapittel 6 er et utdrag av de fylkesvise avlingsberegningene som vanligvis utarbeides og sendes bl.a. Fylkesmannens landbruksavdelinger hver høst.

Siktemålet med meldingen, er å avgi en foreløpig oversikt over planteproduksjonen i året før den endelige avlingsstatistikken foreligger. Meldingen bygger på vurderinger og registreringer foretatt av fylkesagronomene ved Fylkesmannens landbruksavdeling (FMLA), med basis i bl.a. oppgaver disse innhenter fra landbrukskontorene og forsøksringer. Avlingstallene for de enkelte vekstene i de ulike fylkene blir oppgitt som prosenter av normalårsavlingene for de respektive fylker. Disse fylkesvise avlingsprosentene blir veid sammen til landstall.

Førstekonsulent Ola Wågbø har skrevet kapitlene om årsveksten for 2003, mens førstekonsulent Oddmund Hjukse har skrevet kapitlet om normalårsavlingen og registrerte avlinger.

Oslo, februar 2004
Kjell Bjarte Ringøy

Innhold

| | | |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1 | INNLEDNING | 1 |
| 2 | VÆR- OG VEKSTFORHOLD I DE ENKELTE LANDSDELENE..... | 3 |
| 2.1 | ØSTLANDET | 3 |
| 2.2 | SØRLANDET | 3 |
| 2.3 | VESTLANDET | 3 |
| 2.4 | TRØNDELAG | 4 |
| 2.5 | NORD-NORGE..... | 4 |
| 3 | GENERELT OVERSIKT..... | 5 |
| 3.1 | POTETER..... | 5 |
| 3.2 | GRØNNFØR | 6 |
| 3.3 | RØTVEKSTER | 6 |
| 3.4 | GRAS | 6 |
| 3.5 | KULTURBEITE..... | 7 |
| 3.6 | UTMARKSBEITE | 7 |
| 3.7 | FJELLBEITE | 7 |
| 4 | PRODUKSJON | 9 |
| 5 | FYLKES- OG LANDSTALL FOR AVLINGENE I PROSENT AV NORMALÅRSAVLINGER | 11 |
| 6 | FYLKESVISE NORMALÅRSAVLINGER 2003 – SERIER FOR NORMALÅRSAVLINGER OG REGISTRERTE AVLINGER..... | 13 |

1 Innledning

Meldingen om årsveksten omfatter en foreløpig beregning av avlingene for en del av jordbruksvekstene. De vekstene beregningene nå gjelder for er: grønnfôr, poteter, rotvekster, eng og beite. Beregningene for disse vekstene baseres på fylkesvise oppgaver over avlingene, oppgitt i prosent av normalårsavling. Se tabell side 12. Oppgavene over avlingene og en beskrivelse av vekstforholdene er gitt av landbruksavdelingene hos Fylkesmannen i de enkelte fylkene. Fra og med 1997 har NILF utført sammenstillingen av materialet og beregningen av gjennomsnittstall for landet. Tidligere ble dette gjort av Landbruksdepartementet.

Kornavlingene er holdt utenom avlingsoversikten i meldingen om årsveksten. Dette skyldes at Statens Landbruksforvaltning (SLF) gir foreløpige produksjonsoppgaver på grunnlag av innveide mengder hos kornkjøperne. Disse oppgavene er langt sikrere enn de oppgavene som fylkesagronomene samler inn for korn.

Landstallene for 2003 er beregnet ved sammenveining av fylkestallene på grunnlag av arealfordelingen så langt oppgaver finnes, dvs. fram til og med 2001 og 2003 for de fleste vekstene. For beite i utmark hvor det ikke foreligger arealoppgaver, er sammenveiningen basert på oppgaver over antall dyr på utmarksbeite.

Meldingen omfatter som nevnt foreløpige oppgaver over avlingene for jordbruksvekstene for det siste året. For oversiktens skyld har en fra og med 2003 dessuten tatt med serier for registrerte avlinger og normalårsavlinger fra 1970 og framover både for jord- og hagebruksvekster. For 2003 er det dessuten tatt med fylkesvise normalårsavlinger for de forskjellige vekstene. Dette er nærmere omtalt i kap. 6.

2 Vær- og vekstforhold i de enkelte landsdelene

2.1 Østlandet

Mye tørt varmt vær i april gav en tidlig start på våronna og planteveksten for de tidligste områdene av Østlandet. Dette været ble imidlertid avløst av en periode med mye regn fra slutten av april og utover store deler av mai. Resultatet ble en todelt og langvarig våronn som strakte seg til ut i juni. Senere ble det mye gunstig vær med høvelig med varme og nedbør. For juli og august ble det varmt tørt vær som resulterte i rask modning og høsting av kornet under gode forhold. Virkningen av en til dels meget sen våronn rettet seg således mye mer opp enn en kunne ha ventet.

Arealet av høstkorn tok seg opp igjen i 2003 etter en tørr fin høst i 2002, og en regner med at værforholdene høsten 2003 har bidratt til et fortsatt høyt areal.

2.2 Sørlandet

Som for Østlandet kom våren med mye tørt varmt vær i april og således en tidlig start og gode forhold for våronn. Senere ble det mye vått og kjølig vær i mai slik at det til dels ble en forsinket våronn, foruten at noen av de tidligere sådde kornåkrene ble ødelagt. For juni og juli ble det høvelig med varme og nedbør og gode vekstforhold. Fra siste halvdel av juli og august ble det varmt og tørt og det ble gode innhøstingsforhold i september og oktober.

2.3 Vestlandet

For de sørligste delene av Vestlandet var det mye de samme værforholdene som gjorde seg gjeldende som for Østlandet og Sørlandet, med mye tørt varmt vær og gode vilkår for jordarbeiding i april. Kjølig og fuktig vær i mai førte til en del gulning av kornåkre

og gjenlegg. Utover sommeren ble det gode vekstforhold, mens det ble en del innhøstingsproblemer på grunn av vått vær den siste del av august og september.

For nordlige deler av Vestlandet ble det jevnt over en noe tørr, men en god forsommer og sommer til ut i august. Midt i august fikk imidlertid en del områder svært store nedbørmengder og som følge av dette, flom. Dette resulterte i store innhøstingsproblemer og reduserte avlinger, spesielt for korn i forhold til det som var forventet slik det lå an tidligere i vekstsesongen.

2.4 Trøndelag

For Trøndelag er det regnet med til dels svært gode forhold for jordbruket siste sommer, til tross for mye overvintringsskader på eng. En god temperatur og passe fuktighet har vært av stor betydning for avlingene. Spesielt gjelder dette Nord-Trøndelag. For Sør-Trøndelag kan det tyde på at overvintringsskader på eng har vært mer omfattende enn lenger nord. Dessuten kan det tyde på at innhøstingsproblemer, som følge av store nedbørmengder midt i august, har hatt en negativ virkning på avlingene i Sør-Trøndelag.

2.5 Nord-Norge

For Nord-Norge har vekstsesongen 2003 vært noe variabel. Både i sør og nord i landsdelen var det tørke tidlig i sesongen. For Finnmark ble det også tørke senere utover året, men ikke i så sterk grad som på forsommeren. Sør i landsdelen ble vekstvilkårene mer forskjellige. Også der var det områder med tørkeproblemer, mens andre områder fikk tilstrekkelig nedbør og varme og gode vekstvilkår. Samlet for Nordland ble det jevnt over normale vekstvilkår. De beste forholdene hadde Troms hvor det i gjennomsnitt ble oppnådd over normalårs avlinger både for åker og engvekstene. For Finnmark medførte tørken avlingsskader i en del kommuner og gjennomsnittsavlinger for fylket under normalårsnivå.

3 Generelt oversikt

Oppgaver fra Fylkesmannens landbruksavdelinger over avlingssituasjonen for jordbruksvekstene for 2003 ved utgangen av oktober, viser i gjennomsnitt for landet et temmelig lite avvik fra normalårsavling for de fleste vekstene. Som en ofte har sett også i tidligere år, kan det imidlertid være store variasjoner i avlingene både mellom landsdeler og mer lokalt.

Både for eng og øvrige dyrka förvekster, ligger gjennomsnittsavlingen gjennomgående på eller over normalårsnivå over hele landet med unntak for noen få fylker. For korn og poteter viser avlingene i de forskjellige deler av landet mer svingninger omkring normalårsavling. Reduserte avlinger for de viktigste potetdyrkingsfylkene på Østlandet, har bidratt til å trekke gjennomsnittsavlingen noe ned.

Kornavlingen viser i følge foreløpige oppgaver fra Norsk Fellekjøp, 1 prosent over normalårsavling for 2003 mot 6 prosent under året før. Jevnt over gode kornavlinger i de viktigste dyrkingsområdene for Østlandet og Trøndelag, har bidratt til et forholdsvis godt avlingsresultat for korn. Det har imidlertid vært til dels betydelige distriktsvise variasjoner i kornavlingene. Dette kan også gjelde mellom kornslagene i samme distrikt.

Tatt i betraktning den forsinkede våronna i store deler av korndyrkingsområdet for Østlandet, ble avlingsresultatet bedre enn forventet som følge av gunstige værforhold etter såing.

Spesielt for Sørlandet og deler av Vestlandet ble kornavlingene betydelig redusert i forhold til normalårsavlingene. Dette tyder på at virkningen av mye nedbør i mai og forsinket våronn har vært til mer skade for Sørlandet enn for Østlandet. For Vestlandet har virkningen av flomskader og vanskelige innhøstingsforhold vært avgjørende for et dårlig avlingsresultat.

3.1 Poteter

I gjennomsnitt for landet er det regnet med en potetavling på 6 prosent under normalårsnivå. Det er særlig lave avlinger for de viktigste potetdyrkingsfylkene på Østlandet som har trukket avlingsnivået ned. Flere faktorer kan ha bidratt til reduserte avlinger.

Det ble således mye små knoller, spesielt for sene sorter. Mye varmt vær i slutten av juli og august kan ha drevet veksten for raskt fram. Dessuten ble det mye flatskurv foruten at det tidlig kom sterke tørråteangrep på riset.

Potetavlingen viser tydelige distriktstvis variasjoner. Det beste avlingsresultat hadde Trøndelagsfylkene, deler av Sørlandet og Troms. For disse områdene lå avlingene til dels klart over normalårsnivå. Det beste avlingsresultat i følge de mottatte rapportene, hadde Sør-Trøndelag og Aust-Agder med avlinger 10 prosent over normalårsavling. Hedmark og Finnmark hadde det dårligste avlingsresultat med avlinger 15 prosent under normalårsavling.

3.2 Grønnfor

I gjennomsnitt for landet er det regnet med en grønnfôravling på 4 prosent over normalårsnivå. Det er regnet med en forholdsvis liten variasjon i avlingene i forhold til normalårsavling for størstedelen av landet. Det beste avlingsresultatet oppnådde Nord-Trøndelag som hadde gode vekstvilkår og oppnådde en avling på 20 prosent over normalårsavling. Over hele landet var det flere fylker med gode avlingsresultat. For Møre og Romsdal er det regnet med den dårligste avlingen. Her er det regnet med en avling på 9 prosent under normalårsavling. Mye tørt vær tidlig i vekstsesongen og store nedbørmengder, flom og vanskelig innhøstingsforhold bidrar til å forklare et redusert avlingsresultat.

3.3 Rotvekster

Arealet av rotvekster er nå sterkt redusert og teller lite. Totalt for landet viser de siste registreringene et areal av rotvekster til fôr på bare 3 000–4 000 dekar. Dette betyr at grunnlaget for de fylkesvise avlingsoppgavene sannsynligvis blir spinkelt og usikkert.

Avlingstallene ligger nær normalårsnivå for de fleste fylkene. I gjennomsnitt for landet er avlingen beregnet til 3 prosent over avlingen i et normalår. Det beste avlingsresultatet i forhold til normalårsavling viser oppgaver for Troms og Rogaland med avlinger på henholdsvis 125 og 115 prosent over normalårsnivå. For Troms har en nå hatt to gode avlingsår etter hverandre. De laveste avlingene er det regnet med for Hordaland med 10 prosent under normalårsavling.

3.4 Gras

Grasavlingene lå nær normalårsavling eller høyere over det meste av landet. Dette gjaldt både gras på kunsteng (fulldyrka eng) og natureng. For flere fylker ble det til dels betydelige overvintringsskader.

Gode forhold under vekstsesongen og god busking, rettet imidlertid opp igjen mye. En tidlig vekststart og rikelig nedbør i mai bidro til høye engavlinger for Østlandet og Sørlandet. Også Nord-Trøndelag og Troms hadde en god vekstsesong med høvelig nedbør og varme som gav høye avlinger.

Gjennomsnittsavlingen for landet for gras på kunsteng er beregnet til 4 prosent over normalårsavling, med variasjon fra 20 prosent over for Nord-Trøndelag til 17 prosent under for Finnmark. De lave avlingene i Finnmark skyldes tørke.

For gras på natureng er det regnet med en gjennomsnittsavling for landet på 1 prosent over normalårsavling. Avlingene viser mye den samme variasjonen mellom fylkene

som gras på kunsteng. Gjennomsnittstallet for landet er litt lavere enn for kunsteng da det er noen fylker som har relativt lavere avlinger for natureng enn for kunsteng. Avlingene varierer fra 20 prosent over normalårsavling for Nord-Trøndelag, til 14 prosent under for Finnmark.

3.5 Kulturbeite

Det er regnet med at avlingen for kulturbeite i gjennomsnitt for landet ble på normalårsnivå. Avlingene viser en temmelig liten variasjon i forhold til normalårsavling for de forskjellige deler av landet. Det beste avlingsresultatet er oppnådd for Troms med en avling på 9 prosent over normalårsavling, mens det for Nordland som har den laveste avlingen, er regnet med en avling på 8 prosent under normalårsavling. De reduserte avlingene for Nordland skyldes tørke, særlig først i vekstsesongen i deler av fylket, men det er store variasjoner.

3.6 Utmarksbeite

Avlingen for utmarksbeite er i gjennomsnitt for landet beregnet til 4 prosent under normalårsavling for de fylkene som har gitt oppgaver. For de fleste fylkene er det regnet med en forholdsvis liten variasjon i forhold til normalårsavling. Når det er regnet med under normalårsavling, skyldes dette tørke i deler av vekstsesongen for noen fylker. Avlingene varierer fra 20 prosent under normalårsavling for Rogaland som det laveste, til 4 prosent over for Troms som det høyeste.

3.7 Fjellbeite

For flertallet av fylkene som har gitt avlingstall for fjellbeite, er det regnet med avlinger i underkant av normalårsavling med variasjon til i overkant av normalårsavling. I gjennomsnitt for landet er det regnet med en avling for fjellbeite på 6 prosent under normalårsavling. Som årsaker til reduserte fjellbeiter regnes tørke og lite snø i fjellet. De laveste avlingene er det regnet med for Hordaland med 15 prosent under normalårsavling, mens det for Vest-Agder er regnet med en avling på 5 prosent over normalårsavling som det høyeste.

4 Produksjon

På grunnlag av foreløpige arealtall for 2003, gjennomsnittstallene for avlingene i forhold til normalårsavlingene og beregnede normalårsavlinger, er det i følgende oppstilling utført en foreløpig beregning av den samlede produksjonen for poteter, grønnfôr (inkl. rotvekster) og eng til slått beregnet som høy.

Normalårsavlingene er beregnet ved trend på grunnlag av de registrerte avlingene de siste 14 år. For engavlingene endret SSB beregningsmetoden i 1997. Serien er justert tilbake til 1990, jfr. omtale i kap. 6. Dette medfører at en nå har noe færre antall år å regne trend på enn normalt.

I produksjonstilskuddsstatistikkens arealoppgaver er arealet av grønnfôrvekster og rotvekster slått sammen under posten «andre grovfôrvekster» fra og med 2002. Da arealet av rotvekster til fôr nå er sterkt redusert, blir avlingstallene såpass usikre at det ikke blir registret spesifikke tall lenger. De foreløpige produksjonstallene for andre grovfôrvekster i tabell 4.1, er derfor beregnet på grunnlag av avlingstall for de grønnfôrvekster hvor avlinger registreres og en anslått arealfordeling for disse vekstene

Tabell 4.1 Beregnet produksjon 2003

| Vekst | Areal dekar ¹⁾ | Avling i % av normalårsavling | Normalårsavling kg/da | Beregnet avling kg/da | Produksjon tonn |
|------------------------------------|---------------------------|-------------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------|
| Poteter | 145 000 | 94 | 2 513 | 2 362 | 342 500 |
| Andre grovfôrvekster ²⁾ | } 197 000 | 104 | 2 291 | 2 382 | 469 300 |
| Eng til slått ³⁾ | | 104 | 561 | 583 | 2 558 800 |

1) Foreløpige tall

2) Arealene av grønnfôrvekster og rotvekster er slått sammen under «andre grovfôrvekster» fra 2002

3) Engavling til slått beregnet som høy

Til sammenligning viser oppstillingen nedenfor SSBs registrerte tall for foreløpige arealer, avlinger og produksjon for 2002, foruten NILFs beregnede normalårsavlinger og avlinger i prosent av normalår.

Produksjon og avlinger for andre grovfôrvekster er beregnet på grunnlag av veide gjennomsnittstall for de grønnfôrvekstene det foreligger avlingsoppgaver for.

Tabell 4.2 Registrert produksjon 2002 ifølge SSB

| | Areal dekar | Normalårs- avling kg/da | Registrert avling kg/da | Avling i % av normalårs- avling | Produksjon tonn |
|-----------------------------|------------------------|----------------------------------------|----------------------------------------|------------------------------------------------|----------------------------|
| Poteter | 152 300 | 2 487 | 2 598 | 104 | 395 700 |
| Andre grovfôr- vekster | 206 200 | 2 214 ¹⁾ | 2 308 ¹⁾ | 104 | 475 900 |
| Eng til slatt ²⁾ | 4 407 600 | 555 | 549 | 99 | 2 419 800 |

1) Veid gjennomsnitt av avlingene for de forskjellige grønnfôrvekstene det foreligger oppgaver for

2) Engavling til slatt beregnet som høy

5 Fylkes- og landstall for avlingene i prosent av normalårsavlinger

Tabell 5.1 gir en sammenstilling av avlingene i 2003 i prosent av normalårsavlingene for poteter, rotvekster, eng og øvrige fôrvekster, fylkestall og tall for landet i gjennomsnitt.

Tabell 5.1 Fylkes- og landstall i gjennomsnitt for avlingene i 2003 for vekstene grønnsaker, poteter, rotvekster, eng og beite oppgitt i prosent av normalarsavling

| | Grønnsaker | Poteter | Forneppe | Kalrot | Forbete | Formargk. | Kunsteng | Natureng | Kult.beite | Utm.beite | Fj.beite |
|------------------|------------|---------|----------|--------|---------|-----------|----------|----------|------------|-----------|----------|
| Østfold | 95 | 96 | 100 | 100 | | | 107 | | 102 | | |
| Akershus | 105 | 95 | 100 | 100 | | 100 | 115 | 110 | 100 | 100 | |
| Hedmark | 105 | 85 | 100 | 100 | | 105 | 115 | 105 | 105 | 100 | 100 |
| Oppland | 100 | 90 | | | | | 100 | 100 | 100 | 95 | 95 |
| Buskerud | 105 | 100 | 95 | 95 | | 95 | 105 | 105 | 105 | 100 | 95 |
| Vestfold | 100 | 95 | | | | | 100 | | | | |
| Telemark | 104 | 99 | 100 | 100 | 100 | 100 | 104 | 100 | 103 | 102 | 96 |
| Aust-Agder | | 110 | | | | | 110 | 100 | | | |
| Vest-Agder | 105 | 95 | 100 | 100 | 100 | 100 | 110 | 110 | 105 | | 105 |
| Rogaland | 100 | 105 | 115 | 115 | 115 | | 95 | 100 | 100 | 80 | 90 |
| Hordaland | | 100 | 90 | 90 | | | 95 | 95 | 100 | 100 | 85 |
| Sogn og Fjordane | 109 | 100 | 103 | 103 | | | 102 | 102 | 101 | 98 | 93 |
| Møre og Romsdal | 91 | 98 | 92 | 92 | | 85 | 102 | 97 | 99 | 91 | 90 |
| Sør-Trøndelag | 100 | 110 | 100 | 100 | | | 100 | 100 | 105 | 100 | 90 |
| Nord-Trøndelag | 120 | 107 | | | | | 120 | 120 | 100 | 100 | 100 |
| Nordland | 98 | 97 | 98 | 98 | | | 100 | 100 | 92 | 92 | 92 |
| Troms | 105 | 108 | 125 | 125 | | | 109 | 109 | 109 | 104 | 103 |
| Finmark | 95 | 85 | | | | | 83 | 86 | 95 | 98 | 100 |
| LANDET | 104 | 94 | 105 | 104 | 114 | 100 | 104 | 101 | 100 | 96 | 94 |

6 Fylkesvise normalårsavlinger 2003 – Serier for normalårsavlinger og registrerte avlinger

I tabell 6.1 er det gjengitt fylkesvise normalårsavlinger for 2003 for jord- og hagebruksvekster. I tabell 6.2 og 6.3 er det gjengitt registrerte avlinger og normalårsavlinger på landsbasis for et utvalg av vekster fra 1970.

Normalårsavlingene beregnes som trendframregning av de foregående års avlinger. Ordinært legges 12 tre-års glidende gjennomsnitt av de registrerte avlingene til grunn. Totalt er det dermed 14 års registrerte avlinger som ligger til grunn. Trendberegningen foretas ved lineær regresjon med minste kvadraters metode.

For de fylker en har manglende avlingsregistreringer, beregnes det ikke normalårsavlinger for vedkommende vekst.

Beregningen av grasavlingene, dvs. eng til slått i alt beregnet som tørt høy, ble lagt om fra 1997. Inntil 1997 ble engavlingene omregnet til tørt høy på grunnlag av energiinnholdet mens avlingene deretter ble omregnet til tørt høy via tørrstoffinnholdet. Den nye metoden gir et lavere avlingsnivå. Ved omleggingen justerte SSB avlingene tilbake til 1995. I samråd med SSB har NILF justert avlingene videre tilbake til 1990. Den nye serien fra 1990 gir foreløpig en for kort periode for beregning av normalårsavlinger etter tradisjonell metode, dvs. 12 tre-års glidende gjennomsnitt. Normalårsavlingene for gras i tabell 6.3 etter den nye serien er beregnet for årene 2001, 2002 og 2003, basert på henh. 9, 10 og 11 tre-års glidende gjennomsnitt.

Fra 1996 overtok SLF (tidligere LPC) avlingsregistreringene for hagebruksvekstene. Tidligere hadde SSB ansvaret for hagebruksstatistikken. Overgangen ga et brudd slik at en ikke har lange nok sammenliknbare serier til beregning av normalårsavlinger med det antall år som ordinært legges til grunn (12 år). Normalårsavlingene for hagebruksvekstene for 2003 er dermed beregnet som rene gjennomsnitt av de avlingsår en har. For de fleste vekstene vil det bety årene 1996–2002. For en del av vekstene foretok SLF også avlingsregistreringer fra 1991/92. For disse vil da gjennomsnittet bestå av årene 1991/92–2002.

Tabell 6.1 Fylkesvise normalsarsavlinger 2003. Kg/da

| Vekst | Landet | Østfold | Akershus | Hedmark | Oppland | Buskerud | Vestfold | Telemark | A-Agder | V-Agder | Rogaland | Hordaland | Sogn+Fj. | More+Rom S-Tr.lag | It-Tr.lag. | Hordland | Troms | Finnmork | |
|-------------------------------------|--------|---------|----------|---------|---------|----------|----------|----------|---------|---------|----------|-----------|----------|-------------------|------------|----------|-------|----------|------|
| Landbruksvekster | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Hvete | 450 | 444 | 453 | 489 | 432 | 447 | 457 | 420 | 295 | 295 | 397 | 397 | 235 | 277 | 336 | | | | |
| Bygg | 357 | 361 | 362 | 392 | 353 | 359 | 395 | 337 | 261 | 340 | 398 | 398 | 214 | 258 | 350 | 301 | 147 | | |
| Havre | 406 | 421 | 415 | 385 | 377 | 431 | 458 | 387 | 277 | 395 | 422 | 422 | 250 | 354 | 273 | 186 | | | |
| Korn i alt | 389 | 411 | 401 | 400 | 364 | 400 | 436 | 364 | 264 | 357 | 407 | 407 | 252 | 352 | 299 | 150 | | | |
| Oljeverkster | 169 | 169 | 163 | 173 | 163 | 165 | 176 | 159 | | | | | | 149 | 88 | | | | |
| Potet | 2513 | 2363 | 3092 | 25-5 | 2651 | 2206 | 2583 | 2847 | 1796 | 1870 | 2726 | 1440 | 2045 | 2505 | 2240 | 2546 | 1430 | 1607 | 1229 |
| Fôrreps og fôrmergokål | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Eng i alt ¹ | 561 | 748 | 660 | 589 | 668 | 587 | 754 | 549 | 541 | 577 | 676 | 515 | 548 | 563 | 578 | 576 | 396 | 289 | 273 |
| Raigras 1-årig | 2823 | 2916 | 1943 | 2271 | 2484 | 2376 | 2780 | 1928 | 2940 | 3645 | 4229 | 2961 | 3001 | 2468 | 2632 | 2612 | 2173 | 1617 | 1767 |
| Grunnfôr, konvekster | 1593 | 2255 | 1767 | 1734 | 1664 | 1718 | 1721 | 1718 | 1597 | 1758 | 2711 | 1791 | 1914 | 1692 | 1513 | 1638 | 1322 | 1189 | 1062 |
| Enggrø | 58 | 55 | 48 | 51 | 49 | 48 | 63 | 44 | 51 | | | | | | 48 | | | | |
| Høgebruksvekster² | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Blomkål | 1627 | 1429 | 1661 | 1569 | 1450 | 1767 | 1530 | 1704 | 1370 | 1263 | 1695 | | 1385 | | 1437 | 580 | | | |
| Sommer- og høsthv.kål | 2468 | 2643 | 3620 | 3516 | 2739 | 2470 | 2302 | 2151 | 1786 | 1470 | 2302 | | 2827 | | 2490 | | | | |
| Vinterhvittkål | 4701 | 6435 | 4292 | 4777 | 4444 | 4327 | 4048 | 3717 | 5600 | 3482 | 4355 | | 2687 | | 3591 | 2204 | | | |
| Rosenkål | 911 | 1016 | | | | 891 | 879 | | | | 1105 | | | | | | | | |
| Knakål | 2541 | 2156 | 2349 | 2385 | 2792 | 2599 | 2478 | 2411 | 2071 | | 2784 | | 2137 | | 2469 | | | | |
| Rødkål | 4398 | 5213 | | | | 3946 | | | 4818 | | | | | | 4944 | | | | |
| Brokkoli | 895 | 736 | 714 | | 730 | 984 | 884 | 739 | | 711 | 1286 | | | | | | | | |
| Gulrot | 3654 | 3796 | 2585 | 3622 | 3114 | 3551 | 4625 | 3109 | 3726 | 3484 | 3570 | 2646 | 3321 | 4597 | 3354 | 2123 | 1318 | | |
| Purre | 1854 | 1939 | 1932 | 2118 | 1654 | 1665 | 1786 | 1645 | 1937 | 2015 | 1898 | 2398 | | | 1669 | | | | |
| Melløk | 3259 | 3292 | | 3276 | 3179 | 3371 | 3371 | 2067 | 3498 | 2862 | | | | | | | | | |
| Salatagurk | 413 | 289 | 485 | 518 | 341 | 518 | 237 | | 163 | 361 | 421 | 281 | | 392 | 285 | | | | |
| Tomater | 315 | | | | 318 | 318 | 312 | 358 | 254 | | 324 | | | 212 | | | | | |
| Reddaller | 467 | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Kruspersille | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Agurker (inland) | 2877 | 3092 | | | | | | | 2528 | | | | | | | | | | |
| Bønner | 728 | | | | | | 807 | | | | | | | | | | | | |
| Konserves erter | 592 | | 573 | | | | 596 | | | | | | | | | | | | |
| Knollselleri | 1796 | 1696 | 1599 | 1588 | | 1725 | 1580 | 1027 | 3027 | | 1567 | | | | | | | | |
| Slukselleri | 2204 | 1683 | | | | 2782 | 2124 | | | | 2123 | | | | | | | | |
| Røtpersille | 745 | 754 | | | | 906 | | | | | | | | | | | | | |
| Redbeter | 3662 | 3629 | | | | 2560 | 2231 | | 3914 | | | | | | | | | | |
| Isbergsalat | 1948 | 1609 | 2358 | | | 2003 | 1773 | 2481 | | 1552 | 1920 | | | | 1941 | | | | |
| Kålrot til mat | 3122 | 3013 | 3735 | 3498 | 3339 | 4091 | 3073 | 4222 | 2688 | 2570 | 2747 | 2188 | 2064 | 2852 | 1858 | 2699 | 1935 | 1911 | |
| Epler i alt | 705 | 662 | 611 | | | 775 | 915 | 737 | 488 | 689 | 612 | 718 | 489 | 324 | | | | | |
| Pærer | 526 | | | | | 551 | 253 | 704 | | 584 | 576 | 493 | 345 | | | | | | |
| Plommer | 376 | | 311 | | | 518 | 526 | 340 | 171 | | 248 | 396 | 325 | 177 | | | | | |
| Moreller | 225 | | | | | 187 | 187 | 306 | | | 138 | 239 | | | | | | | |
| Kirsebær | 581 | | 213 | | | 676 | 450 | 664 | | | 282 | | | | | | | | |
| Solbær | 336 | 208 | 313 | | | 449 | 291 | 341 | | | 219 | | 481 | | | | | | 109 |
| Jordbær | 547 | 457 | 531 | 511 | 551 | 599 | 560 | 530 | 424 | 561 | 730 | 517 | 509 | 779 | 416 | 539 | 202 | 250 | |
| Bringebær | 546 | 317 | 340 | 277 | 393 | 441 | 404 | 254 | 290 | 314 | 388 | 472 | 652 | 599 | 308 | 330 | | | |

¹ Avlinger av all eng til slått omregnet til tørr høy. Beregnet på grunnlag av 10 års-glede gjennomsnitt
² Beregnet som rens gjennomsnitt for årene 1991-92/96 til 2002 pga. ny avlingsstatistikk

Tabell 6.2 Registrerte avlinger i kg/dekar. Landet 1970–2002

| Ar | Jordbruksvekster ¹ | | | | | | | | | | Hagebruksvekster ⁵ | | | | | | |
|------|-------------------------------|-------|------------------|------|-------|------------------------|---------|----------|--------------------|---------|-------------------------------|---------|---------|--------|------|-------|---------|
| | Korn i alt | Hvete | Rug ² | Bygg | Havre | Eng i alt ³ | Raigras | Grønnfôr | Rotv. ³ | Poteter | Oljev. | Blomkål | Hodekål | Gulrot | Løk | Epler | Jordbær |
| 1970 | 294 | 281 | 274 | 286 | 320 | 601 | 3751 | 2033 | 4877 | 2274 | 151 | 1204 | 3596 | 3030 | 2352 | | 787 |
| 1971 | 297 | 347 | 352 | 291 | 306 | 654 | 3917 | 2197 | 5270 | 2118 | 198 | 1350 | 3511 | 3255 | 2646 | | 868 |
| 1972 | 281 | 334 | 292 | 265 | 311 | 660 | 3796 | 2089 | 4894 | 2029 | 137 | 1197 | 3581 | 3427 | 2199 | | 828 |
| 1973 | 308 | 388 | 362 | 292 | 326 | 665 | 3700 | 2048 | 5374 | 2140 | 162 | 1298 | 3298 | 3384 | 2507 | | 897 |
| 1974 | 355 | 417 | 317 | 351 | 353 | 667 | 4352 | 2359 | 5853 | 2580 | 183 | 1288 | 4271 | 3334 | 2650 | | 872 |
| 1975 | 254 | 331 | 260 | 245 | 256 | 597 | 3454 | 1855 | 4559 | 1698 | 139 | 1210 | 3378 | 3236 | 2494 | | 959 |
| 1976 | 284 | 328 | 307 | 280 | 282 | 625 | 3311 | 2009 | 4107 | 1865 | 143 | 1167 | 3195 | 3319 | 2488 | | 920 |
| 1977 | 344 | 361 | 329 | 336 | 355 | 681 | 4214 | 2203 | 4865 | 2322 | 185 | 1397 | 3515 | 3340 | 2610 | | 927 |
| 1978 | 352 | 378 | 326 | 342 | 363 | 709 | 4072 | 2151 | 5267 | 2494 | 178 | 1389 | 3761 | 3682 | 2850 | | 965 |
| 1979 | 317 | 387 | 167 | 294 | 354 | 667 | 3519 | 2026 | 4168 | 2028 | 149 | 1297 | 2909 | 2981 | 2596 | | 907 |
| 1980 | 342 | 406 | 108 | 326 | 362 | 704 | 4295 | 2182 | 5486 | 2385 | 145 | 1385 | 4179 | 3809 | 2895 | | 1005 |
| 1981 | 343 | 463 | 120 | 325 | 356 | 696 | 4063 | 2175 | 5042 | 2195 | 143 | 1441 | 3732 | 3140 | 3179 | | 780 |
| 1982 | 362 | 414 | 135 | 360 | 359 | 673 | 3938 | 1862 | 5508 | 2251 | 169 | 1417 | 3854 | 3717 | 3296 | | 1019 |
| 1983 | 317 | 389 | 193 | 308 | 318 | 696 | 3885 | 1871 | 4940 | 2055 | 150 | 1392 | 3490 | 3323 | 3133 | | 964 |
| 1984 | 424 | 518 | 177 | 371 | 474 | 734 | 4594 | 2164 | 6201 | 2549 | 176 | 1474 | 4226 | 3761 | 3555 | | 928 |
| 1985 | 349 | 405 | 147 | 325 | 366 | 702 | 4241 | 2080 | 5635 | 2365 | 136 | 1388 | 3769 | 3326 | 2981 | | 930 |
| 1986 | 310 | 389 | 42 | 299 | 302 | 678 | 3983 | 2113 | 5419 | 2325 | 133 | 1326 | 3460 | 3303 | 3116 | | 857 |
| 1987 | 360 | 413 | 148 | 324 | 383 | 684 | 4408 | 1859 | 5327 | 2103 | 159 | 1343 | 2867 | 3189 | 3089 | | 915 |
| 1988 | 296 | 326 | 28 | 297 | 285 | 707 | 4170 | 1932 | 6119 | 2603 | 128 | 1498 | 4866 | 4300 | 3469 | | 772 |
| 1989 | 331 | 365 | 172 | 337 | 314 | 665 | 3783 | 1803 | 5344 | 2424 | 143 | 1519 | 4419 | 3819 | 3971 | | 788 |
| 1990 | 440 | 466 | 261 | 415 | 466 | 573 | 3483 | 1830 | 5811 | 2590 | 189 | 1515 | 4570 | 3996 | 4244 | | 835 |
| 1991 | 402 | 465 | 312 | 367 | 425 | 569 | 3286 | 1718 | 5455 | 2275 | 127 | 1531 | 4371 | 3762 | 3495 | | 843 |
| 1992 | 281 | 353 | 260 | 278 | 256 | 517 | 3146 | 1485 | 5298 | 2662 | 130 | 1627 | 4457 | 3675 | 3499 | | 683 |
| 1993 | 383 | 511 | 392 | 365 | 359 | 560 | 3286 | 1539 | 5293 | 2496 | 173 | 1805 | 3968 | 3835 | 3719 | | 948 |
| 1994 | 284 | 284 | 225 | 294 | 268 | 537 | 3538 | 1599 | 5267 | 2309 | 133 | 1550 | 4300 | 3796 | 3302 | | 857 |
| 1995 | 351 | 475 | 355 | 312 | 379 | 518 | 3026 | 1484 | 4927 | 2224 | 154 | 1640 | 4484 | 3595 | 3573 | | 775 |
| 1996 | 403 | 453 | 325 | 390 | 397 | 532 | 3117 | 1522 | 4770 | 2313 | 159 | 1640 | 4379 | 3564 | 3449 | | 598 |
| 1997 | 388 | 431 | 281 | 380 | 380 | 545 | 2931 | 1546 | 5662 | 2623 | 156 | 1725 | 4772 | 3654 | 3131 | | 465 |
| 1998 | 405 | 469 | 404 | 371 | 418 | 549 | 3049 | 1598 | 4995 | 2684 | 154 | 1542 | 4504 | 3431 | 3263 | | 506 |
| 1999 | 371 | 445 | 392 | 342 | 389 | 555 | 2917 | 1521 | 4792 | 2560 | 163 | 1605 | 4735 | 3780 | 3096 | | 587 |
| 2000 | 398 | 461 | 456 | 357 | 420 | 564 | 3087 | 1837 | 4312 | 2292 | 159 | 1590 | 4793 | 3570 | 3142 | | 542 |
| 2001 | 372 | 407 | 290 | 353 | 389 | 577 | 3047 | 1593 | 4303 | 2570 | 177 | 1536 | 4874 | 3531 | 2824 | | 549 |
| 2002 | 364 | 431 | 340 | 340 | 365 | 551 | 2785 | 1676 | 4303 | 2598 | 165 | 1636 | 4853 | 3653 | 3012 | | 586 |

1) Avlinger med 15 % vann for korn

2) Pga. endret beregning viser stat. for rug for lave avlinger fra 1979 til ut på 90-tallet. Slått sammen med rughvete i avl.stat. fra 2002

3) Til og med 1978 kålrot og forsepe, f.o.m. 1979 også forbete. Slått sammen med grønnfôrvekster fra 2002

4) All avling fra eng til slått omregnet til tørr høy. Beregnet på grunnlag av energinnhold inntil 1990. Fra 1990 er avlingene beregnet på grunnlag av tørrstoffinnhold.

5) Hagebruksstatistikken er utarbeidet av SLF (LPC) fra 1991-92/96. Tidligere utarbeidet av SSB

Tabell 6.3. Normalårsavlinger kg/dekar. Landet 1970-2003

| År | Jordbruksvekster ¹ | | | | | | | | | | Hagebruksvekster ⁴ | | | | | | |
|------|-------------------------------|-------|------------------|------|-------|------------------|---------|----------|----------|---------|-------------------------------|---------|---------|--------|-----|-------|---------|
| | Korn i alt | Hvete | Rug ² | Bygg | Havre | Eng i alt | Raigras | Grønnfôr | Rotveks. | Poteter | Oljve. | Blomkål | Hodekål | Gulrot | Løk | Epler | Jordbær |
| 1970 | 263 | 305 | 263 | 257 | 263 | 603 | | | | 2068 | | | | | | | |
| 1971 | 281 | 318 | 282 | 276 | 287 | 601 | | | | 2147 | | | | | | | |
| 1972 | 288 | 325 | 300 | 282 | 299 | 604 | | | | 2168 | | | | | | | |
| 1973 | 299 | 335 | 316 | 291 | 316 | 618 | | | | 2202 | | | | | | | |
| 1974 | 313 | 359 | 343 | 303 | 333 | 641 | | | | 2215 | | | | | | | |
| 1975 | 329 | 385 | 361 | 317 | 351 | 663 | | | | 2269 | | | | | | | |
| 1976 | 337 | 402 | 366 | 323 | 357 | 671 | | | | 2279 | | | | | | | |
| 1977 | 336 | 405 | 356 | 323 | 350 | 671 | | | | 2195 | | | | | | | |
| 1978 | 332 | 400 | 347 | 320 | 343 | 671 | | | | 2108 | | | | | | | |
| 1979 | 335 | 394 | 340 | 323 | 343 | 683 | | | 4978 | 174 | | | | | | | |
| 1980 | 337 | 394 | 315 | 324 | 348 | 695 | | | 4872 | 173 | | | | | | | |
| 1981 | 342 | 400 | 267 | 327 | 356 | 707 | | | 4857 | 172 | | | | | | | |
| 1982 | 346 | 417 | 205 | 329 | 363 | 709 | | | 4798 | 168 | | | | | | | |
| 1983 | 355 | 429 | 145 | 340 | 371 | 708 | | | 4912 | 161 | | | | | | | |
| 1984 | 358 | 433 | 110 | 343 | 368 | 704 | 4021 | 2047 | 4964 | 155 | | | | | | | |
| 1985 | 368 | 443 | 90 | 351 | 383 | 710 | 4105 | 2005 | 5167 | 152 | | | | | | | |
| 1986 | 375 | 453 | 86 | 351 | 395 | 722 | 4204 | 1997 | 5402 | 155 | | | | | | | |
| 1987 | 382 | 466 | 70 | 353 | 406 | 731 | 4330 | 2037 | 5725 | 152 | | | | | | | |
| 1988 | 377 | 462 | 57 | 346 | 398 | 724 | 4388 | 2021 | 5890 | 147 | | | | | | | |
| 1989 | 360 | 443 | 36 | 333 | 374 | 714 | 4383 | 1988 | 5997 | 141 | | | | | | | |
| 1990 | 346 | 414 | 44 | 323 | 350 | 699 | 4316 | 1908 | 5967 | 137 | | | | | | | |
| 1991 | 347 | 395 | 80 | 330 | 344 | | 4165 | 1859 | 6002 | 139 | | | | | | | |
| 1992 | 361 | 396 | 149 | 346 | 361 | | 3923 | 1799 | 5906 | 143 | | | | | | | |
| 1993 | 367 | 396 | 212 | 351 | 368 | | 3629 | 1715 | 5816 | 144 | | | | | | | |
| 1994 | 364 | 409 | 268 | 347 | 361 | | 3343 | 1620 | 5616 | 141 | | | | | | | |
| 1995 | 348 | 398 | 302 | 338 | 336 | | 3160 | 1526 | 5483 | 141 | | | | | | | |
| 1996 | 342 | 405 | 345 | 334 | 325 | | 2972 | 1432 | 5262 | 143 | | | | | | | |
| 1997 | 344 | 408 | 375 | 336 | 330 | | 2843 | 1357 | 5075 | 147 | | | | | | | |
| 1998 | 359 | 432 | 407 | 348 | 350 | | 2714 | 1317 | 4977 | 153 | | | | | | | |
| 1999 | 380 | 453 | 424 | 363 | 374 | | 2659 | 1340 | 4954 | 156 | | | | | | | |
| 2000 | 388 | 463 | 435 | 367 | 389 | | 2628 | 1366 | 4891 | 159 | | | | | | | |
| 2001 | 392 | 468 | 446 | 364 | 399 | 545 ³ | 2677 | 1440 | 4717 | 160 | | | | | | | |
| 2002 | 388 | 459 | 435 | 357 | 401 | 556 ³ | 2769 | 1502 | 4501 | 164 | 1626 | 4676 | 3654 | 3281 | 680 | 541 | |
| 2003 | 389 | 450 | 357 | 357 | 406 | 561 ³ | 2823 | 1593 | 2513 | 169 | 1627 | 4701 | 3654 | 3259 | 705 | 547 | |

1) Avlinger med 15 % vann for korn

2) Pga. endret beregning viser stat. for rug for lave avlinger på 80-tallet og ut på 90-tallet. Slått sammen med rughvete fra 2002

3) All avling fra eng til slått omregnet til tørr høy. Beregnet på grunnlag av energinnhold inntil 1990. Fra 1990 er avlingene beregnet på grunnlag av tørrstoffinnhold.

Kun regnet normalårsavlinger for 2001, 2002 og 2003 pga. begrenset antall år etter ny serie fra 1990.

4) Beregnet som rene gjennomsnitt for årene 2002 og 2003 pga. av kort avlingsserie (ny avlingsstatistikk fra 1991-92/96)

